

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 10d ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹ oraz § 18 ust. 3 i § 19 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych² w związku z § 3 zarządzenia Nr 152/17 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 11 kwietnia 2017 r. w sprawie trybu i sposobu kontroli prowadzonych przez wojewodę, dla kontroli których tryb i sposób ich prowadzenia nie został uregulowany lub został uregulowany częściowo w odrębnych przepisach, Włodzimierz Kasprzycki – starszy inspektor wojewódzki i Jacek Kaźmierczak – starszy specjalista z Wydziału Kontroli, Prawnego i Nadzoru Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu³ przeprowadzili w dniach od 22 września do 6 października 2021 r. kontrolę przedsiębiorcy SEAMED Sp. z o. o.⁴, będącego organizatorem turnusów rehabilitacyjnych (zwanego dalej „przedsiębiorcą” lub „organizatorem turnusów”).

Przedmiot kontroli obejmował spełnianie warunków i obowiązków organizatora turnusów rehabilitacyjnych wpisanego do rejestru prowadzonego przez wojewodę, wynikających z ustawy o rehabilitacji i rozporządzenia w sprawie turnusów, a w szczególności stwierdzenie prawidłowości realizacji turnusów na podstawie oceny ich przebiegu, z uwzględnieniem programów turnusów, doboru kadry oraz miejsca realizacji tych turnusów, biorąc pod uwagę rodzaje turnusów oraz rodzaje niepełnosprawności lub dysfunkcji albo schorzeń uczestników tych turnusów.

Kontrolą objęto okres od 28 kwietnia 2020 r. (tj. od dnia wpisu organizatora turnusów do rejestru prowadzonego przez wojewodę) do dnia zakończenia czynności kontrolnych⁵.

Przedsiębiorca, zgodnie z posiadanym wpisem do rejestru organizatorów turnusów rehabilitacyjnych⁶, w których uczestniczyć miały osoby niepełnosprawne korzystające z dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, prowadzonym przez Wojewodę Wielkopolskiego, uprawniony był do organizowania turnusów rehabilitacyjnych usprawniająco-rekreacyjnych: dla osób z upośledzeniem umysłowym, z chorobą psychiczną, ze schorzeniami układu krążenia, ze schorzeniami układu oddechowego, z chorobami narządów wydzielania wewnętrznego, z cukrzycą, dla kobiet po mastektomii.

¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 573 (zwaną dalej „ustawą o rehabilitacji”).

² Dz. U. z 2007 r. Nr 230 poz. 1694 ze zm. (zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie turnusów”).

³ Na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr 172/21 z 14 września 2021 r.

⁴ Żyłce 35A, 63-900 Rawicz.

⁵ Tj. do dnia 6 października 2021 r.

⁶ Nr OR/30/2/20 z 28 kwietnia 2020 r.

W okresie objętym kontrolą przedsiębiorca zorganizował 11 turnusów rehabilitacyjnych (ostatni turnus rehabilitacyjny zakończył się 18 września 2021 r.). Turnusy organizowane były w ośrodku wczasowym „PROTON”, położonym przy ul. Sułkowskiego 6 w Kołobrzegu⁷.

Kontrolą objęto cztery turnusy rehabilitacyjne, tj. turnusy zorganizowane w okresie:

- od 29 sierpnia do 12 września 2020 r.,
- od 26 września do 10 października 2020 r.,
- od 3 do 17 lipca 2021 r.,
- od 21 sierpnia do 4 września 2021 r.

Dla objętych kontrolą turnusów rehabilitacyjnych organizator turnusów:

- organizował turnusy w wymiarze co najmniej 14 dni, wyłącznie na terenie kraju, w grupach zorganizowanych liczących nie mniej niż 20 uczestników, zgodnie z art. 10c ust. 5 ustawy o rehabilitacji,
- zapewnił kadre gwarantującą prawidłową realizację programów turnusów, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie turnusów,
- zapewnił łączny czas zorganizowanych zajęć indywidualnych i grupowych w wymiarze nie mniejszym niż wskazano w § 12 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie turnusów,
- zapewnił osobom niepełnosprawnym stałą opiekę pielęgniarską i umożliwił korzystanie z opieki lekarskiej, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie turnusów,
- zapewnił badania lekarskie na początku i końcu turnusów rehabilitacyjnych, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia w sprawie turnusów,
- przekazał właściwemu centrum pomocy informacje o przebiegu turnusu w terminie określonym w art. 10c ust. 7 pkt 4 ustawy o rehabilitacji,
- w terminie określonym w § 12 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie turnusów oraz zgodnie ze wzorem, stanowiącym załącznik nr 8 do rozporządzenia w sprawie turnusów, przekazał wojewodzie informację o zrealizowanych w poprzednim roku kalendarzowym turnusach.

Ponadto organizator turnusów przechowywał dokumenty dotyczące turnusów, tj.:

- zawiadomienie o wpisie do rejestru organizatorów turnusów rehabilitacyjnych nr OR/30/2/20 oraz zawiadomienie o wpisie do rejestru ośrodków nr OD/32/0004/20, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 10 lit. a rozporządzenia w sprawie turnusów,
- informacje o rodzaju niepełnosprawności uczestników turnusów rehabilitacyjnych lub rodzaju schorzeń (dysfunkcji) tych uczestników, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 10 lit. b rozporządzenia w sprawie turnusów,
- kopie oświadczeń organizatora turnusów, o których mowa w § 8 ust. 3-5 rozporządzenia w sprawie turnusów, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 10 lit. c rozporządzenia w sprawie turnusów,

⁷ Ośrodek wpisany do rejestru prowadzonego przez Wojewodę Zachodniopomorskiego pod nr OD/32/0004/20.

- programy turnusów usprawniająco-rekreacyjnych, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 10 lit. d rozporządzenia w sprawie turnusów,
- informacje o kadrze gwarantującej prawidłową realizację turnusów oraz jej uprawnieniach, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 10 lit. e rozporządzenia w sprawie turnusów,
- kopie informacji przesyłanych do powiatowych centrów pomocy rodzinie o przebiegu turnusów, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 10 lit. f rozporządzenia w sprawie turnusów,
- umowy z kadrą odpowiedzialną za realizację programów turnusów oraz faktury, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 10 lit. g rozporządzenia w sprawie turnusów.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, spełnianie przez przedsiębiorcę warunków i obowiązków organizatora turnusów rehabilitacyjnych wpisanego do rejestru prowadzonego przez wojewodę, wynikających z ustawy o rehabilitacji i z rozporządzenia w sprawie turnusów.

W badanym okresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Organizator turnusów przekazał 12 oświadczeń zawierających potwierdzenie możliwości uczestniczenia danej osoby niepełnosprawnej w wybranym przez nią turnusie (na 60 objętych badaniem), do właściwych miejscowo centrów pomocy, po terminie określonym w § 8 ust. 5 rozporządzenia w sprawie turnusów, mianowicie nie później niż 14 dni przed dniem rozpoczęciem turnusu, tj.:

- w przypadku turnusu rozpoczynającego się 29 sierpnia 2020 r. jedno oświadczenie wysłano dopiero 19 sierpnia 2020 r., a drugie dopiero 26 sierpnia 2020 r., tj. odpowiednio 10 i trzy dni przed dniem rozpoczęcia tego turnusu,
- w przypadku turnusu rozpoczynającego się 26 września 2020 r. jedno oświadczenie wysłano dopiero 15 września 2020 r., a drugie dopiero 23 września 2020 r., tj. odpowiednio 11 i trzy dni przed dniem rozpoczęcia tego turnusu,
- w przypadku turnusu rozpoczynającego się 3 lipca 2021 r. dwa oświadczenia wysłano dopiero 23 czerwca 2021 r., a cztery dopiero 30 czerwca 2021 r., tj. odpowiednio 11 i pięć dni przed dniem rozpoczęcia tego turnusu,
- w przypadku turnusu rozpoczynającego się 21 sierpnia 2021 r. dwa oświadczenia wysłano dopiero 18 sierpnia 2021 r., tj. trzy dni przed dniem rozpoczęcia tego turnusu.

W złożonych wyjaśnieniach⁸ Dyrektor SEAMED Sp. z o.o. podał, że przesyłanie oświadczeń po terminie wynikało w części z przesyłania chęci uczestnictwa w turnusach przez osoby zainteresowane na tydzień, ewentualnie dwa, przed rozpoczęciem turnusu, a w części z błędnego wskazania oznaczenia ośrodka i ponownego przesyłania poprawnego oświadczenia po terminie.

Podane w złożonych wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ § 8 ust. 5 rozporządzenia w sprawie turnusów jednoznacznie stanowi, że organizator turnusów przekazuje oświadczenie centrum pomocy nie później niż 14 dni przed dniem rozpoczęciem turnusu.

⁸ W dniu 6 października 2021 r.

2. Przedsiębiorca organizował turnusy rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych nie uwzględniając zbliżonych potrzeb osób niepełnosprawnych wynikających z ich wieku, rodzaju niepełnosprawności, rodzaju schorzeń, czy dysfunkcji, tj.:

- turnus odbywający się w okresie od 29 sierpnia do 12 września 2020 r. zorganizowano dla 41 osób, w tym dwojga dzieci w wieku 6 i 11 lat oraz 39 dorosłych w wieku od 52 do 85 lat, przy czym dla 27 osób ze schorzeniami układu krążenia, czterech osób ze schorzeniami układu oddechowego oraz 10 osób z cukrzycą,
- turnus odbywający się w okresie od 26 września do 10 października 2020 r. zorganizowano dla 36 osób, w tym młodzieży w wieku od 14 do 18 lat (7 osób), trzech osób w wieku od 20 do 29 lat oraz 26 osób w wieku od 44 do 81 lat, przy czym dla 13 osób upośledzonych umysłowo, 18 osób ze schorzeniami układu krążenia, dwóch osób z cukrzycą oraz trzech osób ze schorzeniami narządów wydzielania wewnętrznego,
- turnus odbywający się w okresie od 3 do 17 lipca 2021 r. zorganizowano dla 25 osób, w tym dziecka w wieku 9 lat, młodzieży w wieku od 15 do 19 lat (4 osoby), jednej osoby w wieku 20 lat oraz 19 osób w wieku od 41 do 85 lat, przy czym dla sześciu osób upośledzonych umysłowo, czterech osób ze schorzeniami układu oddechowego, trzech osób z cukrzycą oraz 12 osób ze schorzeniami układu krążenia,
- turnus odbywający się w okresie od 21 sierpnia do 4 września 2021 r. zorganizowano dla 20 osób, w tym jednej osoby w wieku 18 lat oraz 19 osób w wieku od 54 do 88 lat, przy czym dla jednej osoby upośledzonej umysłowo oraz 19 osób ze schorzeniami układu krążenia.

Powyższe działanie było niezgodne z § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie turnusów, który stanowi, że turnusy rehabilitacyjne organizuje się dla osób niepełnosprawnych o zbliżonych potrzebach, wynikających w szczególności z ich wieku lub rodzaju niepełnosprawności albo rodzaju schorzeń lub dysfunkcji.

W złożonych wyjaśnieniach⁹ Dyrektor SEAMED Sp. z o.o. podał, że w ramach turnusów, ze względu na różne grupy wiekowe i rodzaje schorzeń, realizowane są różne szczegółowe programy dostosowane do wieku i schorzeń.

Podany w złożonych wyjaśnieniach argument nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie turnusów jednoznacznie wskazuje, że turnusy rehabilitacyjne organizuje się dla osób niepełnosprawnych o zbliżonych potrzebach, wynikających w szczególności z ich wieku lub rodzaju niepełnosprawności albo rodzaju schorzeń lub dysfunkcji.

3. Przedsiębiorca realizował turnusy rehabilitacyjne na podstawie programów, które były niezgodne z programami zaakceptowanymi przez Wojewodę Wielkopolskiego. Działanie to było niezgodne z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie turnusów, który stanowi, że organizator turnusów rehabilitacyjnych powinien realizować turnusy zgodnie z opracowanymi i złożonymi u wojewody programami tych turnusów.

W złożonych wyjaśnieniach¹⁰ Dyrektor SEAMED Sp. z o.o. podał, że realizacja programów została zmodyfikowana ze względu na sytuację związaną z COVID, zgodnie z zaleceniami wydanymi przez stosowne instytucje.

⁹ W dniu 6 października 2021 r.

¹⁰ W dniu 6 października 2021 r.

Podany w złożonych wyjaśnieniach argument nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie turnusów jednoznacznie stanowi, że turnusy rehabilitacyjne realizuje się zgodnie z opracowanymi i złożonymi u wojewody programami. Ponadto, zgodnie z art.10d ust. 5 ustawy o rehabilitacji, organizator turnusów jest obowiązany do niezwłocznego powiadomienia wojewody o każdej zmianie warunków stanowiących podstawę uzyskania wpisu, tj. m.in. o zmianie programów.

Biorąc pod uwagę wskazane powyżej nieprawidłowości wnoszę o:

1. Przekazywanie, nie później niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia turnusu rehabilitacyjnego, oświadczeń zawierających potwierdzenie możliwości uczestniczenia danej osoby niepełnosprawnej w wybranym przez nią turnusie do centrum powiadamiania, zgodnie z § 8 ust. 5 rozporządzenia w sprawie turnusów.
2. Organizowanie turnusów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych o zbliżonych potrzebach, wynikających w szczególności z ich wieku lub rodzaju niepełnosprawności albo rodzaju schorzeń lub dysfunkcji, zgodnie z § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie turnusów.
3. Realizowanie turnusów rehabilitacyjnych zgodnie z opracowanymi i złożonymi u wojewody programami tych turnusów, stosownie do § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie turnusów.

Zgodnie z § 21 ust. 3 rozporządzenia w sprawie turnusów, należy poinformować Wojewodę Wielkopolskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o wykonaniu zaleceń lub o przyczynach ich nie wykonania.

Powyzszy termin, według § 21 ust. 4 rozporządzenia w sprawie turnusów, może być przedłużony przez Wojewodę Wielkopolskiego, na wniosek organizatora turnusów, nie dłużej jednak niż o kolejne 30 dni, o czym powiadamia się na piśmie organizatora turnusów i centrum pomocy właściwe dla miejsca prowadzenia kontroli.

Organizator turnusów, stosownie do § 21 ust. 5 rozporządzenia w sprawie turnusów, może zgłosić na piśmie umotywowane zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń.

Wojewoda Wielkopolski

Michał Zieliński